

نماینگی المصطفی در خراسان

مدرسہ عالی خواهران

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته تفسیر و علوم قرآن

موضوع

تزئین و تحبیب دین از منظر قرآن کریم

استاد راهنما

حجت الاسلام حاج آقای عصار زاده

استاد داور

سرکار خانم مریم پور حسینی

پژوهشگر

زاهده جعفری (۱۲۵۳۴۲۰)

بهار ۱۳۹۹

برای اطلاع

تقدیم به

مناویان توحید

سفیران هدایت

پیام آوران رسگاری

ره یافتگان وادی نور

پویندگان طریق ولایت

و به ستارگان آسمان شریعت

و تحقیقت آنان که مرزبانان حریم مکتب و قرآند

تقدیر و تشکر

سپاس و ستایش مرا خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، در فشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت یازماید.

این پایان نامه را ضمن تشکر و سپاس سیکران و در کمال انخار و اتنان تقدیم می نمایم به

- محضر ارزشمند پدر و مادر عزیزم به خاطر همه ی تلاش های محبت آمیزی که در دوران مختلف زندگی ام انجام

داده اند و با مهربانی چگونه زیستن را به من آموخته اند.

به همسر و فرزندان مهربانم که در تمام طول تحصیل همراه و بهکام من بوده است.

به استادان فرزانه و فرهیخته ای که در راه کسب علم و معرفت مرا یاری نمودند.

به آنان که در راه کسب دانش راهنمایم بودند.

به آنان که نفس خیرشان و دعای روح پرورشان بدرقی راهم بود.

چکیده

استنباط اصول و روش‌های تبلیغ دین بر اساس قرآن کریم، هدف مهم نگارش این پایان نامه بوده است و برای نیل به این هدف، روش استنتاجی در بررسی آیات قرآن کریم و روایات اهلبیت علیهم‌السلام مورد استفاده قرار گرفته است.

درباره موضوع تبلیغ دین به مخاطبین، تاکنون راهکارها و روش‌های مختلفی لحاظ شده که متأسفانه برخی منجر به دین‌گریزی مخاطبین شده، و این نتیجه ناشی از عدم توجه به اصول و روش‌های تبلیغی مکتب ثقلین بوده است چرا که از مهمترین اصول و روش‌های تبلیغ دین از منظر قرآن کریم، تحبیب و تزیین دین است. پس از این بررسیها، مسئله اساسی « بررسی راهکارهای تزیین و تحبیب دین» مطرح شد و به منظور پاسخ به این مسئله، ابتدا قلمرو معنایی تزیین و تحبیب و سپس اقسام تزیین از منظر مکتب ثقلین مورد مذاقه قرار گرفته و از این راهگذر به دست آمد که فطرت انسان با تزیین و تحبیب حقیقی مفطور شده است، و لذا مجموع راهکارها و روش‌های تبلیغ دین مبتنی بر این حقیقت اصیل ارائه شده است. آموزه‌های مکتب ثقلین ضمن اینکه انسان را به حقیقت معنای تزیین و تحبیب فرا می‌خواند، او را از مجذوب شدن به تزیین ظاهری که گاه از جنب و شیطان و گاه از جانب نفس است، انذار می‌دهد.

اعجاز کلامی و معنایی آیات قرآن کریم و روایات اهلبیت علیهم‌السلام، جعل احکام و دستورات الهی و تبیان آنها به احسن وجوه، استفاده از شیوه‌ها و روش‌های جذاب گفتاری مانند روش تذکر، مقایسه-ای، تشویق، تمثیلی، موعظه، پرسش و پاسخ، حکمت، جدال و روش رفتاری تحبیب دین مانند تواضع، عفو، اخلاص، صبر، خدمت‌رسانی به نیازمندان، پاسخگویی به نیازهای مادی و معنوی، از راهکارهایی می‌باشد که در این پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته است.

واژگان کلیدی: دین، تزیین، تحبیب

فهرست مطالب

مقدمه	۱
فصل اول: کلیات تحقیق	۴
۱-۱. تبیین مسئله تحقیق	۵
۲-۱. ضرورت تحقیق	۵
۳-۱. هدف تحقیق	۵
۴-۱. سؤال اصلی	۵
۵-۱. سؤالات فرعی	۵
۶-۱. پیشینه تحقیق	۶
۷-۱. فرضیه تحقیق	۶
۸-۱. روش گردآوری تحقیق	۷
فصل دوم: مفهوم شناسی	۸
۱-۲. معنا شناسی: دین، تزئین، تحبیب	۹
۱-۱-۲. معنای دین	۹
۱-۱-۲-۱. دین در لغت	۹
۲-۱-۱-۲. معنای اصطلاحی دین	۹
۳-۱-۱-۲. دین در قرآن	۹
۲-۱-۲. معنای تزئین	۱۰

- ۱۰ ۲-۱-۲-۱. تزیین در لغت
- ۱۱ ۲-۲-۱-۲. تزیین در اصطلاح
- ۱۱ ۲-۲-۱-۳. واژه زینت در قرآن
- ۱۱ ۲-۲-۱-۳-۱. دسته اول آیات با بار مثبت
- ۱۲ ۲-۲-۳-۲. دسته دوم آیات تزیین با بار منفی
- ۱۲ ۲-۲-۳-۳. دسته سوم آیات بدون بار معنای مثبت و منفی
- ۱۳ ۲-۲-۳-۴. دسته چهارم آیات گزارش تاریخی
- ۱۳ ۲-۲-۴. بررسی واژگان مشابه تزیین
- ۱۳ ۲-۲-۴-۱. حُسن
- ۱۳ ۲-۲-۴-۲. جمال
- ۱۴ ۲-۲-۴-۳. تسویل
- ۱۵ ۲-۱-۳. واژه تحیب
- ۱۵ ۲-۱-۳-۱. تحیب در لغت
- ۱۶ ۲-۱-۳-۲. تحیب از نظر مفسران
- ۱۶ ۲-۱-۳-۳. تحیب در قرآن
- ۱۷ ۲-۱-۴. ارتباط تحیب و تزیین
- ۱۷ فصل سوم: اقسام تزیین در قرآن و احادیث
- ۱۹ ۳-۱. زینت ظاهری
- ۱۹ ۳-۱-۱. زیبایی آسمان با ستارگانش
- ۲۱ ۳-۱-۲. زیبایی ثروت و شهوت

- ۳-۱-۳. زیبایی خلقت انسان ۲۲
- ۳-۱-۴. زیبایی حرکت چهارپایان یا حیوانات ۲۴
- ۳-۱-۵. زیبایی زمین ۲۵
- ۳-۱-۶. زیبایی دریا ۲۶
- ۳-۱-۷. زیبایی گیاهان ۲۸
- ۳-۱-۸. زیبایی امکانات زندگی ۲۸
- ۳-۱-۸-۱. اموال و متاع دنیوی ۳۰
- ۳-۱-۹. زیبایی رنگ‌ها ۳۱
- ۳-۱-۱۰. قران و دستور به زیبایی و آراستگی ۳۱
- ۳-۱-۱۰-۱. لباس زینتی ۳۲
- ۳-۱-۱۰-۲. هدفمندی در آراستن ۳۳
- ۳-۱-۱۰-۳. زیبایی و آراستن زن برای همسرش ۳۴
- ۳-۲. زیبایی‌های معنوی ۳۵
- ۳-۲-۱. علم ۳۵
- ۳-۲-۲. زیبایی بخشش ۳۶
- ۳-۲-۳. بردباری زیبا ۳۸
- ۳-۲-۴. جدایی و مفارقت زیبا ۳۹
- ۳-۲-۵. زیبایی عقل ۴۱
- ۳-۲-۵-۱. عقل زینت دین ۴۱
- ۳-۲-۵-۲. عقل نیکوترین زینت ۴۱

۴۲ ۳-۲-۵-۳. رابطه علم و عقل
۴۲ ۳-۲-۶. زیبایی ایمان
۴۳ ۳-۲-۷. زیبایی رنگ خدا
۴۳ ۳-۲-۸. نیت زیبا
۴۴ ۳-۲-۹. زیبایی گفتار
۴۴ ۳-۲-۱۰. زیبایی و آراستگی در رفتار
۴۵ ۳-۲-۱۱. زیبایی دین
۴۷ فصل چهارم: عوامل تزیین در قرآن
۴۸ ۴-۱. عوامل تزیین
۴۸ ۴-۱-۱. خدا
۴۹ ۴-۱-۲. شیطان
۵۰ ۴-۱-۳. هوای نفس
۵۰ ۴-۱-۴. دوستان بد
۵۱ ۴-۱-۵. فاعل مجهول
۵۲ ۴-۲. تزیین شایسته
۵۲ ۴-۲-۱. تزیین ایمان
۵۳ ۴-۲-۲. آراسته بودن عقیده و عمل ملتها
۵۴ ۴-۲-۳. تزیین بهشتیان
۵۵ ۴-۳. تزیین ناشایسته و شیطانی
۵۵ ۴-۳-۱. راه‌های نفوذ شیطان

- ۵۶ ۲-۳-۴. وسوسه گری شیطان
- ۵۶ ۳-۳-۴. ایجاد فراموشی
- ۵۷ ۴-۳-۴. فساد انگیزی
- ۵۷ ۵-۳-۴. خطوات
- ۵۸ ۶-۳-۴. خلوت با نامحرم
- ۵۸ ۷-۳-۴. ابزارهای شیطان
- ۵۹ ۱-۷-۳-۴. خیرخواهی
- ۵۹ ۲-۷-۳-۴. تخویف
- ۶۰ ۳-۷-۳-۴. تسویف
- ۶۰ ۴-۷-۳-۴. تسویل و تزیین
- ۶۱ ۱-۴-۷-۳-۴. تزیین اعمال و عقاید باطل
- ۶۲ ۱-۱-۴-۷-۳-۴. تزیین اعمال برای قوم عاد و ثمود
- ۶۲ ۲-۱-۴-۷-۳-۴. تزیین اعمال کافران
- ۶۲ ۳-۱-۴-۷-۳-۴. تزیین شیطان برای امت‌های قبل
- ۶۳ ۴-۱-۴-۷-۳-۴. تزیین اعمال مرتدان
- ۶۳ ۵-۱-۴-۷-۳-۴. تزیین اعمال فرعون
- ۶۴ ۶-۱-۴-۷-۳-۴. تزیین اعمال قوم سبا
- ۶۴ ۸-۳-۴. عواقب و مفسد تزیین شیطانی
- ۶۵ ۱-۸-۳-۴. ارتداد
- ۶۵ ۲-۸-۳-۴. هلاکت

- ۶۵ ۳-۸-۳-۴. عجب و خودپسندی.....
- ۶۶ ۹-۳-۴. مبارزه با تزئین شیطانی.....
- ۶۶ ۱-۹-۳-۴. مراقبه و محاسبه.....
- ۶۷ ۲-۹-۳-۴. استعاذه.....
- ۶۸ ۳-۹-۳-۴. تقویت عقل.....
- ۷۰ فصل پنجم: شیوه‌ها و روش‌های تزئین و تحیب دین در قرآن کریم.....
- ۷۱ ۱-۵. ویژگی‌های درونی دین.....
- ۷۱ ۱-۱-۵. جامعیت اسلام.....
- ۷۲ ۲-۱-۵. هماهنگی با فطرت.....
- ۷۲ ۳-۱-۵. هماهنگی با عقل.....
- ۷۳ ۴-۱-۵. سهولت و سادگی.....
- ۷۴ ۱-۴-۱-۵. سهل‌گیری نسبت به ادیان آسمانی.....
- ۷۴ ۲-۴-۱-۵. سهل‌گیری مسلمانان نسبت به هم.....
- ۷۵ ۵-۱-۵. کرامت انسان.....
- ۷۶ ۶-۱-۵. رعایت عدالت نسبت به همه انسان‌ها.....
- ۷۶ ۷-۱-۵. رعایت عهد و پیمان با انسان‌ها.....
- ۷۶ ۸-۱-۵. اهانت و بی‌احترامی نکردن به مقدسات غیرمسلمانان.....
- ۷۷ ۹-۱-۵. قاعده جب.....
- ۷۷ ۱۰-۱-۵. ولایت فقیه.....
- ۷۸ ۲-۵. روش تزئین و تحیب دین از نظر قرآن.....

- ۷۸ ۱-۲-۵. روش گفتاری تزیین و تحیب دین
- ۷۸ ۱-۱-۲-۵. روش تذکر
- ۷۹ ۱-۱-۱-۲-۵. ذکر نعمت امدادهای غیبی
- ۸۰ ۲-۱-۱-۲-۵. ذکر نعمت نبوت و امامت
- ۸۱ ۳-۱-۱-۲-۵. ذکر نعمت وحدت
- ۸۱ ۲-۱-۲-۵. روش تشویق
- ۸۳ ۱-۲-۱-۲-۵. تشویق مادی
- ۸۳ ۲-۲-۱-۲-۵. تشویق اخروی
- ۸۴ ۳-۱-۲-۵. روش مقایسه‌ای
- ۸۵ ۱-۳-۱-۲-۵. مقایسه ایمان و کفر
- ۸۶ ۲-۳-۱-۲-۵. مقایسه حق و باطل
- ۸۷ ۳-۳-۱-۲-۵. عقل و جهل
- ۸۸ ۴-۱-۲-۵. روش تمثیلی
- ۸۸ ۱-۴-۱-۲-۵. اثبات توحید با تمثیل
- ۸۹ ۲-۴-۱-۲-۵. تمثیل ایمان به درخت پاک
- ۹۰ ۳-۴-۱-۲-۵. استقامت در راه هدف
- ۹۱ ۵-۱-۲-۵. استفاده از هنر
- ۹۱ ۱-۵-۱-۲-۵. قصه‌گویی
- ۹۳ ۲-۵-۱-۲-۵. نمایش
- ۹۴ ۶-۱-۲-۵. روش پرسش و پاسخ

- ۹۴ ۱-۶-۱-۲-۵. پرسش برای وادار ساختن به تفکر
- ۹۵ ۲-۶-۱-۲-۵. پرسش برای تحریک عاطفه
- ۹۵ ۳-۶-۱-۲-۵. پاسخ همراه استدلال برای ایجاد انگیزه
- ۹۵ ۷-۱-۲-۵. روش موعظه
- ۹۶ ۱-۷-۱-۲-۵. ایمان به خدا
- ۹۷ ۲-۷-۱-۲-۵. معاد باوری
- ۹۷ ۳-۷-۱-۲-۵. تقوی
- ۹۸ ۸-۱-۲-۵. روش حکمت
- ۱۰۰ ۹-۱-۲-۵. روش جدال
- ۱۰۱ ۱-۹-۱-۲-۵. انتقال
- ۱۰۲ ۲-۹-۱-۲-۵. مناقصه
- ۱۰۳ ۳-۹-۱-۲-۵. همراهی با خصم
- ۱۰۴ ۱۰-۱-۲-۵. روش تحریک عواطف
- ۱۰۵ ۲-۲-۵. روش رفتاری تزیین و تحیب دین
- ۱۰۶ ۱-۲-۲-۵. تواضع و فروتنی
- ۱۰۷ ۲-۲-۲-۵. عفو و گذشت
- ۱۰۸ ۳-۲-۲-۵. اخلاص
- ۱۰۹ ۴-۲-۲-۵. صبر و استقامت
- ۱۱۰ ۵-۲-۲-۵. معرفی اسوه و الگویی عملی
- ۱۱۲ ۱-۵-۲-۲-۵. خدمت‌رسانی به نیازمندان

۱۱۳..... ۲-۵-۲-۲-۵. پاسخگویی به نیازهای معنوی مخاطبان

۱۱۵..... ۳-۵. راهکار تزیین و تحبیب دین در جامعه پاکستان

۱۱۸..... نتیجه‌گیری

۱۲۰..... فهرست منابع

مقدمه

خداوند متعال جامع والاترین صفات است. بلکه خود صاحب خالق این صفات می‌باشد و یکی از صفات الهی زیبایی و جمال است و هر صفت خداوند از حق به مخلوق تسری می‌یابد. از نگاه قرآن کریم زیبایی از جایگاه و ارزش والایی برخوردار است لذا تزیین و زیبایی را در حوزه گسترده مطرح کرده است که پدیده‌های مادی، امور معنوی و متافیزیکی را فرا می‌گیرد؛ و خدای متعال همه‌چیز را در زیبایی و آراستگی آفریده است «الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ» او همان کسی است که هر چه را آفرید نیکو آفرید و آفرینش انسان را از گل آغاز کرد. بر همین اساس کل جهان زیبایی و زینت داده شده است در این میان انسان اشرف مخلوقات و خلیفه بر روی زمین قرار داد و برای رسیدن به سعادت و رستگاری و کمال خود در دنیا و آخرت همواره در معرض اراده است؛ و انسان در انتخاب خود دو راه هدایت و ضلالت بیشتر ندارد یکی راه شیطانی و دیگر راه الهی و رحمانی است؛ و شیطان برای فریب انسان از ابزار زینت‌های متعدد استفاده می‌کند و خدای متعال نیز از این ابزار تزیین برای هدایت انسان استفاده کرده است لذا شناخت تزیین شایسته و غیر شایسته موضوعی است مورد توجه؛ و در قرآن و سنت از اهمیت زیادی برخوردار است و نقش زیادی در سعادت و یا شقاوت انسان دارد. قرآن کریم با نگاهی گسترده، مسئله تزیین را مطرح کرده و به زیبایی ظاهری و باطنی توجه کرده است یعنی به زیبایی‌های محسوس و ظاهری که حواس آنها را مشاهده و درک می‌کند، بیان کرده است و همچنین زیبایی‌های که حواس آنها را درک نمی‌کند بلکه با ایمان، عقل و تقوی ... درک می‌شوند بیان کرده است. یکی از نیازهای روح انسانی زیبایی جویی است و از دیدگاه قرآن کریم انسان ذاتاً زیبا جو خلق شده است و زیبایی‌های موجود در جهان هستی پاسخی برای ارضاء این نیازهای درونی است؛ و قرآن حتی در بیان معارف و تعالیم دینی این ویژگی انسان را حفظ و به آن اهتمام ورزیده است. دین اسلام با خصلت جاودانگی معارف و تعالیم را درست و جذاب بیان نموده است تا به تحبيب قلوب بیانجامد در این راستای از شیوهای و روش‌های گوناگون جذاب برای تأثیر بیشتر بهره برده است قرآن کریم در مدت کوتاهی انقلاب

عظیمی در جزیره العرب به وجود آورده و اصلاحات گسترده در ابعاد گوناگون سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایجاد کرد و اعراب متفرق را به امتی واحد مبدل ساخت و جزیره العرب را مرکزی برای گسترش رسالت جهانی اسلام گردانید شکی نیست که ایجاد چنین انقلاب عظیمی نیاز به روش‌ها و شیوه‌های جذاب و زیبا دارد.

لذا هدف از نگارش این پایان‌نامه، شناخت روش‌ها و شیوه‌های تزیین و تحبیب دین است که قرآن کریم برای ایجاد تحول و تحبیب قلوب حقایق تابناک و پویای معارف و تعالیم اسلامی که خود جاذبه درونی دارد و منطبق با خواسته‌های فطرت ارائه کرده و افزون از روش‌های گفتاری و عملی جذاب که از مهم‌ترین ابزارهای رسانه تبلیغی است بهره جسته است. لذا راهکارهای برای مبلغان می‌توانند باشد. امید است مبلغان دین مبین اسلام و شاگردان مکتب قرآن از این کتاب انسان‌ساز درس فراگرفته و به این روش‌ها و شیوه‌های زیبا به مقتضای نیاز جامعه خویش، در بیان دین و تربیت افراد بهره بگیرند؛ و همچنین با توجه به اکثریت مردم پاکستان، مسلمان می‌باشد و شیوه‌های تزیین و تحبیب دین قرآنی برای جامعه پاکستان هم مؤثر می‌باشد ولی به سبب عوامل مختلف جامعه پاکستان هم مانند جوامع اسلامی دیگر از آموزه‌ها و معارف قرآن دور شدند لذا به نظر می‌رسد راهکارهای و پیشنهادانی برای تزیین و تحبیب دین در پاکستان که برگرفته از قرآن و سنت می‌باشد را در بخش آخر پایان‌نامه ذکر می‌گردد.

و این پایان‌نامه در پنج فصل تدوین شده است:

فصل اول: کلیات تحقیق

فصل دوم: و مفهوم شناسی

فصل سوم: اقسام تزیین در قرآن کریم و احادیث

فصل چهارم: عوامل تزیین در قرآن کریم

فصل پنجم: در ابتدا ویژگی‌های منحصر به فرد دین اسلام که خود باعث تحبیب می‌گردد بیان شده است. سپس شیوه‌ها و روش‌های تزیین قرآن کریم و در آخر راهکار تزیین و تحبیب دین در جامعه پاکستان پرداخته شده است.

اللهم تقبل هذا القليل من الحقيه والحمد لله رب العالمين

فصل اول: کلیات تحقیق

۱-۱. تبیین مسئله تحقیق

در جامعه معاصر دین برای مردمان بعضاً به مسئله‌ای حاشیه‌ای در زندگی تبدیل شده است و حتی برخی افراد نوعی دین‌گریزی دارند در چنین فضایی یک مبلغ باید بداند از چه راهکارهایی می‌تواند دین را در نظر مردم جلوه دهد و دل‌های ایشان را به دین متمایل سازد قرآن کریم سابقه‌ای درخشان و متعالی در امر تزیین و تحبیب دین دارد و به گونه‌ای که در آیه ۷ سوره حجرات تصریح می‌ورزد که از مردمان دوران جاهلی افرادی ساخته است که ایمان را محبوب دل خویش دارند؛ و از کفر و فسق و عصیان بیزارند این پایان‌نامه بر آن است که با تحبیب دین در قلوب مردمان از راهکارهای متعال قرآن در این عرصه برای مبلغان دینی عصر حاضر توشه برگردد.

۱-۲. ضرورت تحقیق

ضرورت پژوهش پیرامون این موضوع واضح و مبرهن است و از ضرورت تبلیغ صحیح دین و جذب مردمان به سوی این حقیقت ناب ناشی می‌شود به‌ویژه اینکه پردازش منحصر به این مهم از انظار پژوهشگران مغفول مانده است.

۱-۳. هدف تحقیق

در این تحقیق بر آنیم که با بررسی آیات مرتبط با تزیین، به شناخت معنای تزیین و آشنایی با اقسام، عوامل تزیین و شناخت شیوه‌ها و روش‌های گفتاری، عملی تزیین و تحبیب دین در قرآن کریم برسیم.

۱-۴. سؤال اصلی

شاهراه اصلی تحبیب و تزیین دین در قلوب مردمان چگونه است؟

۱-۵. سؤالات فرعی

۱. از منظر قرآن تزیین و تحبیب دین در قلوب مردمان به چه معنا است؟
۲. رابطه تزیین دین با تحبیب دین چیست؟
۳. قرآن کریم چگونه دین را در قلوب مردمان تزیین می‌کند و محبوب می‌سازد؟
۴. چگونه می‌توان راهکارهای تزیین و تحبیب دین را در پاکستان بومی کرد؟

۱-۶. پیشینه تحقیق

تقریباً می‌توان گفت در ارتباط با بحث تزئین و تحبیب دین از منظر قرآن تاکنون کتاب یا نوشته‌ای به صورت مستقل تدوین و نوشته نشده است اگرچه در میان مسلمانان زینت و تزئین در قرآن و حدیث اهمیت داده شده است و در کتب تفسیری، اخلاقی و حدیثی به آن توجه شده است عمدتاً به برخی از مطالب مرتبط با تزئین پرداخته مانند تفسیر نمونه، تفسیر المیزان در ذیل آیات مربوط مباحث مختصری مطرح کرده است یا از جمله «زینت و زیبایی در اسلام» نوشته اشرف منتظری یا درباره واژگان و مفاهیم زیبایی قرآن «معنای زیبایی در قرآن کریم» مهدی مطیع، «زیبایی و هنر از دیدگاه اسلام» علامه محمدتقی جعفری و در مجموعه آثار شهید مطهری به صورت پراکنده اشاره نموده است و پایان‌نامه با عنوان تزئین اعمال از منظر قرآن و سنت نوشته زهرا ناصری درباره عوامل و پیامدهای تزئین اعمال پرداخته است؛ و همچنین مقاله‌ای با عنوان بررسی سنت تزئین در قرآن و ارتباط آن با سنت‌های دیگر نوشته فاطمه یزدان مدد، طیبه یزدان مدد پرداخته؛ و بسیار پایان‌نامه دیگر با عنوان تزئین و زیبایی که موضوع اخلاقی و عام دارند پرداخته است.

۱-۷. فرضیه تحقیق

فرضیه اصلی

۱. شاهره اصلی تحبیب و تزئین دین در قلوب مردمان شاهره مبتنی بر است فطرت توحیدی.

فرضیه فرعی

۱. قرآن کریم در آیه ۷ سوره حجرات به مقوله تحبیب و تزئین دین تصریح ورزیده و این در آن معناست که خداوند دین را با زیور می‌آراید که اهل ایمان را مجذوب خویش ساخته دل‌هایشان را آکنده از حب به ایمان نماید.

۲. به نظر می‌رسد رابطه بین تزئین و تحبیب رابطه‌ای دوسویه است از سویی تزئین یک امر برای انسان باید مبنی بر حب و بر مبنای امور خوشایند فطرت آن باشد و از سوی دیگر این تزئین باز به تحبیب می‌انجامد.